Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0200

Sytuacja w Kolumbii po fali niedawnych ataków terrorystycznych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2025 r. w sprawie sytuacji w Kolumbii po fali niedawnych ataków terrorystycznych (2025/2855(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Kolumbii,

– uwzględniając uwagi wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielki Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Kai Kallas podczas sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego 17 czerwca 2025 r. na temat zagrożenia dla procesów demokratycznych i pokoju w Kolumbii, po tym jak kolumbijskiego senatora Miguela Uribe Turbaya postrzelono w plecy podczas wiecu,

– uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych z 11 sierpnia 2025 r. wydane po śmierci senatora Miguela Uribe Turbaya w Kolumbii,

– uwzględniając oświadczenie rzecznika Sekretarza Generalnego ONZ Antónia Guterresa z 11 sierpnia 2025 r.,

– uwzględniając oświadczenie prezydium Delegacji do spraw Stosunków z Państwami Wspólnoty Andyjskiej z 12 sierpnia 2025 r. w sprawie niedawnej fali przemocy politycznej w Kolumbii, w tym zabójstwa kolumbijskiego senatora Miguela Uribe Turbaya,

– uwzględniając oświadczenia Międzyamerykańskiej Komisji Praw Człowieka (IACHR) w sprawie Kolumbii, a w szczególności oświadczenie z 15 sierpnia 2025 r. zatytułowane „IACHR potępia zabójstwo Miguela Uribe Turbaya w Kolumbii i wzywa państwo do zapewnienia bezpieczeństwa przywódcom politycznym”,

– uwzględniając oświadczenie Sekretariatu Generalnego Organizacji Państw Amerykańskich z 11 sierpnia 2025 r. w sprawie śmierci

senatora Miguela Uribe Turbaya,

– uwzględniając art. 136 ust. 2 i 4 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że w Kolumbii od dziesięcioleci, a zwłaszcza obecnie w wyniku trwającej eskalacji, obserwuje się utrzymującą się i zmieniającą się dynamikę przemocy zbrojnej i terrorystycznej, podczas gdy sytuacja w zakresie bezpieczeństwa, porządku publicznego i warunków humanitarnych zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich stale się pogarsza, a liczba przypadków przymusowych wysiedleń, ograniczenia swobody przemieszczania się, werbowania dzieci i masakr rośnie;

B. mając na uwadze, że pomimo porozumienia pokojowego z 2016 r. obecne nasilenie się przemocy i ataków terrorystycznych jest niepokojące i ściśle powiązane z nielegalnymi ugrupowaniami zbrojnymi, takimi jak ELN (Armia Wyzwolenia Narodowego) i rozłamowe grupy FARC (Rewolucyjne Siły Zbrojne Kolumbii), w tym silna grupa *Segunda Marquetalia*, grupa *Estado Mayor Central* pod przywództwem Ivána Mordisca (pseudonim) oraz zorganizowana grupa przestępcza *Clan del Golfo*, które w coraz większym stopniu kontrolują Kolumbię; mając na uwadze, że grupy te czerpią zyski z handlu narkotykami, wymuszeń, porwań, nielegalnego wydobycia i przemytu transgranicznego, przeznaczając te dochody na finansowanie terroryzmu i ataków na ludność cywilną oraz stosując coraz bardziej wyrafinowane metody, takie jak drony wypełnione materiałami wybuchowymi; mając na uwadze, że z danych wojskowych wynika, iż w 2024 r. w Kolumbii doszło do 108 ataków z użyciem dronów, a w tym roku zgłoszono do tej pory 118 takich ataków; mając na uwadze, że drony wykorzystuje się zarówno do zrzucania materiałów wybuchowych, jak i do monitorowania oddziałów wojskowych oraz obszarów, przez które transportuje się narkotyki;

C. mając na uwadze, że w bieżącym roku doszło do serii ataków terrorystycznych na siły bezpieczeństwa i ludność cywilną, w tym do fali masakr w styczniu 2025 r. w regionie Catatumbo w departamencie Norte de Santander wywołanej starciami między jednostkami ELN a rozłamowymi grupami FARC, w wyniku których zginęło co najmniej 80 osób, w tym cywile, a tysiące zostało przesiedlonych; mając na uwadze, że w sierpniu 2025 r. doszło do niedawnych ataków, w tym do zamachu bombowego na samochód w Cali – trzecim co do wielkości mieście w Kolumbii – w którym zginęło sześć osób, a ponad 60 zostało rannych, a także do ataku terrorystycznego w Antioquii, gdzie przedstawiciele grupy rozłamowej FARC – *Estado Mayor Central* – pod przywództwem Ivána Mordisca (pseudonim) zestrzelili helikopter, zabijając co najmniej 12 funkcjonariuszy policji, którzy przeprowadzali operację niszczenia upraw koki;

D. mając na uwadze, że 7 czerwca 2025 r. Miguel Uribe Turbay, czołowy senator opozycji i kandydat na prezydenta partii *Centro Democrático*, padł ofiarą zamachu podczas wiecu w Bogocie; mając na uwadze, że pomimo wysiłków lekarzy zmarł on 11 sierpnia 2025 r. w wyniku odniesionych obrażeń; mając na uwadze, że w miesiącach poprzedzających atak senator Uribe i jego zespół prawników złożyli ponad 20 formalnych wniosków do Krajowej Jednostki Ochrony (UNP) o zwiększenie ochrony osobistej, ostrzegając przed wiarygodnymi zagrożeniami dla jego życia, a ostatni wniosek złożono zaledwie dwa dni przed zamachem; mając na uwadze, że UNP wielokrotnie odmawiała zwiększenia jego ochrony, a w dniu ataku towarzyszyło mu jedynie trzech pracowników ochrony; mając na uwadze, że osoby, które zleciły to przestępstwo, oraz ich motywy pozostają nieznane;

E. mając na uwadze, że 7 września 2025 r. armia kolumbijska ogłosiła, że 72 żołnierzy pojmano jako zakładników w regionie Cauca, obszarze przejętym przez oddziały partyzanckie i grupy zajmujące się handlem narkotykami; mając na uwadze, że uwolniono ich od tego czasu;

F. mając na uwadze, że wydarzenia te stanowią część eskalacji skoordynowanych ataków w całym kraju, świadczących o zdolności nielegalnych ugrupowań zbrojnych do bezpośredniego zagrażania instytucjom i demokracji w Kolumbii, z wyraźnym zamiarem wywołania niestabilności w okresie poprzedzającym wybory w 2026 r.;

G. mając na uwadze, że urząd prezydenta i inne podmioty polityczne tego kraju pogłębiły polaryzację przez dzielący i agresywny dyskurs; mając na uwadze, że taka retoryka pogłębiła polaryzację polityczną, spotkała się z powszechnym potępieniem i doprowadziła do powstania klimatu przemocy politycznej; mając na uwadze, że zespół prawników senatora Uribe złożył formalną skargę karną w związku z podważeniem demokratycznych kwalifikacji senatora Uribe i przywołaniem dziedzictwa jego rodziny; mając na uwadze, że prezydent zaprzeczył tym zarzutom;

H. mając na uwadze, że kartele narkotykowe i międzynarodowe struktury przestępcze, w tym *Cártel de los Soles* w Wenezueli i inne nielegalne ugrupowania, wspierają terroryzm poprzez utrzymywanie ugrupowań zbrojnych w Kolumbii i poza jej granicami oraz dostarczanie broni, środków finansowych i bezpiecznych kryjówek po drugiej stronie granicy, co pogłębia niestabilność w regionie oraz podważa suwerenność i demokrację Kolumbii;

I. mając na uwadze, że *Cártel de los Soles*, domniemana wenezuelska sieć przestępcza kierowana przez Nicolása Maduro i innych wysokich rangą funkcjonariuszy reżimu wojskowego, w tym Diosdada Cabella, Jorge Rodrígueza, Delcy Rodríguez i generała Padrina Lópeza,

została uznana przez Departament Skarbu Stanów Zjednoczonych za specjalnie wskazaną globalną grupę terrorystyczną ze względu na jej rolę w ułatwianiu narkoterroryzmu, w tym przemytu kokainy produkowanej przez rozłamowe grupy FARC do Stanów Zjednoczonych i Europy, udzielaniu wsparcia materialnego i wykorzystywaniu instytucji państwowych do korumpowania organów wojskowych i sądowych;

J. mając na uwadze, że według najnowszych danych ONZ produkcja kokainy w Kolumbii osiągnęła rekordowy poziom, co wywołało efekt domina w Ameryce Łacińskiej, Stanach Zjednoczonych i Europie;

K. mając na uwadze, że niektóre ugrupowania zbrojne działające w Kolumbii, takie jak ELN, umieszczono już w unijnym wykazie organizacji terrorystycznych; mając na uwadze, że chociaż FARC usunięto z tego wykazu w następstwie porozumienia pokojowego z 2016 r., ewolucja sytuacji w zakresie bezpieczeństwa doprowadziła do pojawienia się nowych podmiotów stosujących przemoc, które zgodnie z kryteriami ustanowionymi w prawie UE wyraźnie kwalifikują się jako organizacje terrorystyczne; mając na uwadze, że dotyczy to w szczególności rozłamowych grup FARC, zwłaszcza *Estado Mayor Central*, które przeprowadzały systematyczne ataki na ludność cywilną i siły bezpieczeństwa, a także międzynarodowych struktur przestępczych, takich jak *Clan del Golfo* i *Cártel de los Soles*, które ułatwiają działalność terrorystyczną oraz zapewniają schronienie i bezpieczne kryjówki poza granicami kraju;

L. mając na uwadze, że po „strategii całkowitego pokoju” nastąpił paradoksalny wzrost aktywności tych nielegalnych grup oraz umocnienie zorganizowanej przestępczości, która zdobyła nowe terytoria i władzę na obszarach historycznie słabo kontrolowanych przez państwo; mając na uwadze, że władze kolumbijskie starają się usprawnić operacje bezpieczeństwa w celu zwalczania nielegalnych grup rozłamowych;

M. mając na uwadze, że nielegalne grupy zbrojne, w tym partyzanci, grupy rozłamowe i grupy wywodzące się z paramilitarnych ugrupowań, nieustannie naruszają międzynarodowe prawo humanitarne i są bezpośrednio powiązane z nasileniem się powszechnej przemocy i bezkarności w Kolumbii, co dotyka m.in. partii politycznych, obrońców praw człowieka, dziennikarzy i liderów społecznych; mając na uwadze, że w porównaniu z poprzednimi fazami konfliktu zbrojnego obecna fala przemocy dotyka coraz większej liczby osób na coraz szerszym obszarze;

N. mając na uwadze, że kolumbijskie Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich (*Defensoría del Pueblo*) potwierdziło, że w ciągu pierwszych pięciu miesięcy 2025 r. w całym kraju zabito łącznie 81 obrońców praw człowieka i przywódców społecznych; mając na uwadze, że organizacje Global Witness i Front Line Defenders

donoszą, iż Kolumbia jest najniebezpieczniejszym krajem na świecie dla obrońców praw człowieka oraz że od stycznia 2024 r. do września 2025 r. na całym świecie zabito 324 obrońców praw człowieka, z czego 157 w Kolumbii; mając na uwadze, urząd prezydenta zamierza zaproponować cięcia budżetowe w kolumbijskim Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, które od czasu utworzenia w 1992 r. udokumentowało ponad 1500 zabójstw obrońców praw człowieka i innych osób; mając na uwadze, że będzie to miało bezpośredni wpływ na ochronę praw człowieka w kraju wobec nasilającej się przemocy i zbliżających się kluczowych wyborów;

O. mając na uwadze, że w pierwszej połowie 2025 r. przemoc w Kolumbii dotknęła 1,45 mln osób (czterokrotnie więcej niż w tym samym okresie w 2024 r.), a ponad 70 200 osób zostało przymusowo przesiedlonych (o 30 % więcej niż w całym 2024 r.); mając na uwadze, że doniesienia wskazują na wzrost liczby przypadków werbowania dzieci i stosowania min przeciwpiechotnych;

P. mając na uwadze, że w 2025 r. obserwatorium Indepaz odnotowało 52 masakry, w których zginęły w sumie 172 osoby, a kolumbijski Rzecznik Praw Obywatelskich zidentyfikował co najmniej 11 krytycznych ognisk kryzysu humanitarnego, których przyczyną jest wzrost przemocy zbrojnej spowodowanej wewnętrznym rozdrobnieniem i ekspansją co najmniej 10 nielegalnych grup zbrojnych, które występują teraz na ponad 73 % terytorium kraju (809 gmin); mając na uwadze, że według raportu wywiadu wojskowego przytoczonego przez jedną z czołowych gazet w kraju, *El Tiempo*, w pierwszej połowie 2025 r. liczba członków nielegalnych grup wzrosła o ponad 1000 osób, osiągając łącznie prawie 22 000 osób w całym kraju; mając na uwadze, że grupy te obecnie działają prawdopodobnie w 562 gminach w 29 z 32 departamentów Kolumbii;

Q. mając na uwadze, że UE i Parlament zdecydowanie poparły proces pokojowy w Kolumbii w 2016 r.; mając na uwadze, że UE potwierdziła swoje polityczne i finansowe zaangażowanie w kolumbijski proces pokojowy i nadal monitoruje jego realizację; mając na uwadze, że naród kolumbijski odrzucił propozycję w referendum;

R. mając na uwadze, że silna i demokratyczna Kolumbia ma zasadnicze znaczenie dla stabilności i bezpieczeństwa w regionie Ameryki Łacińskiej;

1. z całą mocą potępia zabójstwo kolumbijskiego senatora i kandydata na prezydenta Miguela Uribe Turbaya i składa kondolencje jego rodzinie i bliskim;

2. podkreśla, że zabójstwo Uribe nie jest odosobnioną tragedią, ale elementem powszechniejszego klimatu zastraszania politycznego i przemocy w Kolumbii; ponownie wyraża poparcie dla wszystkich

Kolumbijczyków, którzy odrzucają przemoc i domagają się przyszłości wolnej od korupcji i zmowy przestępczej;

3. ponadto potępia ostatnią falę ataków terrorystycznych oraz zabójstwa i ogólne nasilenie przemocy wobec działaczy politycznych, osób publicznych, obrońców praw człowieka, dziennikarzy, liderów społecznych i sił bezpieczeństwa, które wstrząsnęły Kolumbią i miały bardzo szkodliwy wpływ na spójność społeczną i stabilność kraju, a także ubolewa nad tymi wydarzeniami;

4. składa kondolencje rodzinom licznych ofiar, z których wiele było członkami sił bezpieczeństwa, oraz narodowi Kolumbii;

5. wzywa władze do przeprowadzenia jak najdokładniejszego śledztwa w sprawie tych ataków terrorystycznych, włącznie z zabójstwem Miguela Uribe Turbaya, tak aby sprawcy zostali pociągnięci do odpowiedzialności; podkreśla, że aby postawić sprawców przed wymiarem sprawiedliwości, władze muszą prowadzić dochodzenie nie tylko w sprawie osób, które dopuściły się tych czynów, ale także w sprawie osób, które były ich inspiratorami i pomocnikami;

6. wzywa władze Kolumbii do określenia motywów i wszystkich czynników stojących za niepokojącą eskalacją przemocy i ataków terrorystycznych, do dalszego zajmowania się podstawowymi przyczynami konfliktu, do zagwarantowania pełnej ochrony praw człowieka w całej Kolumbii oraz do budowania kultury pokoju i dialogu w celu rozwiązania konfliktu;

7. z głębokim zaniepokojeniem odnotowuje rozprzestrzenianie się i umacnianie przestępczości zorganizowanej i niekontrolowanych działań grup terrorystycznych w regionach Kolumbii graniczących z Wenezuelą; podkreśla, że terytoria te stały się korytarzami dla handlu narkotykami, przemytu broni i prania pieniędzy przy wsparciu struktur transnarodowych, takich jak *Cártel de los Soles*, oraz że Stany Zjednoczone postawiły zarzuty i nałożyły sankcje na najwyższych rangą urzędników reżimu wenezuelskiego w wyniku udokumentowanego współudziału tych osób; podkreśla, że te transgraniczne powiązania nie tylko podsycają terroryzm i wzmacniają kolumbijskie grupy rebeliantów i grupy rozłamowe, ale także stanowią bezpośrednie zagrożenie dla stabilności regionalnej, demokratycznych rządów i suwerenności Kolumbii; wzywa władze Kolumbii, aby zbadały sposoby finansowania karteli i postawiły przed sądem współpracowników w Kolumbii, w szczególności przez śledzenie i powstrzymywanie transgranicznych przepływów finansowych karteli, które odbywają się za pośrednictwem banków, przedsiębiorstw wydobycia złota i firm przykrywek; wzywa je również do modernizacji nadzoru i zintensyfikowania walki z narkotykami, a także do zacieśnienia współpracy regionalnej i poprawy mechanizmów wymiany informacji wywiadowczych;

8. z zadowoleniem przyjmuje konkretny wkład państw członkowskich w tym zakresie, np. włoską inicjatywę „Falcone-Borsellino”, która ma pomóc krajom Ameryki Łacińskiej i Karaibów w zwalczaniu międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, zapewniając wsparcie i pomoc techniczną, szkolenia i dobre praktyki w dziedzinie sprawiedliwości i bezpieczeństwa;

9. uważa, że podżegające wypowiedzi rozpowszechniane przez urząd prezydenta i inne podmioty polityczne przyczyniły się do wzrostu polaryzacji, przemocy politycznej, mowy nienawiści i niestabilności w kraju; wzywa władze Kolumbii, liderów politycznych i ogólnie społeczeństwo obywatelskie do dołożenia wszelkich starań, aby zapobiec eskalacji przemocy przez zwiększenie środków bezpieczeństwa i powstrzymanie się od pogłębiania polaryzacji w kraju za pomocą podburzających wypowiedzi; przypomina władzom Kolumbii o pilnej potrzebie ochrony przedstawicieli podmiotów politycznych, osób publicznych, obrońców praw człowieka, dziennikarzy i wszystkich obywateli korzystających z przysługujących im praw demokratycznych oraz wzywa do podjęcia natychmiastowych środków, aby wzmocnić tę ochronę;

10. wyraża zaniepokojenie udokumentowanym wzrostem przemocy politycznej wobec kandydatów i przywódców w 2025 r., co może podważyć gwarancje wyborcze i zaufanie publiczne do instytucji rządowych; apeluje o przejrzystą komunikację ze strony instytucji, odpowiednie zasoby dla organów wyborczych oraz solidne środki bezpieczeństwa, aby zapewnić, że zbliżające się wybory w 2026 r. zostaną przeprowadzone w sposób wolny i bezpieczny;

11. wyraża zaniepokojenie utrzymującą się bezkarnością i przeszkodami w dostępie do wymiaru sprawiedliwości w przypadkach poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka; podkreśla, że walka z bezkarnością ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania powtarzającym się przestępstwom i atakom terrorystycznym oraz dla zagwarantowania możliwości pełnego korzystania z praw politycznych;

12. wzywa do wzmocnienia obecności Biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w Kolumbii oraz do kontynuowania mandatu misji weryfikacyjnej ONZ w Kolumbii;

13. wzywa Radę i wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawicielkę do aktualizacji unijnego wykazu organizacji terrorystycznych, tak aby odzwierciedlał on obecne realia w Kolumbii i w całym regionie; wzywa Radę do uwzględnienia, obok istniejących już wykazów, takich ugrupowań jak ELN, w szczególności *Clan del Golfo*, grup rozłamowych FARC, zwłaszcza *Segunda Marquetalia* i *Estado Mayor Central*, oraz *Cártel de los Soles*, organizacji zapewniającej wsparcie, schronienie i logistykę kolumbijskim zbrojnym ugrupowaniom terrorystycznym; podkreśla, że uznanie tych podmiotów za

organizacje terrorystyczne na mocy prawa UE ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia współpracy międzynarodowej, rozbicia ich sieci finansowych oraz zwiększenia wsparcia dla instytucji i demokracji w Kolumbii oraz ochrony ludności cywilnej;

14. uznaje pozytywny wpływ już obowiązującego Funduszu Powierniczego UE dla Kolumbii i wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawicielkę, Komisję i państwa członkowskie do potwierdzenia i wzmocnienia politycznego, finansowego i technicznego wsparcia UE dla kolumbijskiego procesu pokojowego, odzwierciedlając to w nadchodzących wieloletnich ramach finansowych, dalszym zaangażowaniu politycznym na wysokim szczeblu oraz bieżących pracach specjalnego wysłannika UE ds. procesu pokojowego w Kolumbii;

15. wyraża zaniepokojenie proponowanymi cięciami w budżecie kolumbijskiego Biura Rzecznika Praw Obywatelskich i przypomina, że finansowanie ma zasadnicze znaczenie dla ochrony praw człowieka; wzywa UE, w szczególności Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i jej delegaturę w Kolumbii, aby aktywnie wspierały przestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarnego i obowiązku rządu w zakresie ochrony ludności cywilnej;

16. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządom i parlamentom państw członkowskich, prezydentowi, rządowi i parlamentowi Kolumbii, Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Organizacji Państw Amerykańskich.